

کارگاه نقد ایران
www.kniran.com

کتاب‌های مرجع تاریخ طراحی صنعتی به روایت گروه خط موازی

گردآورنده و مترجم: سیروس صرافها

گرافیک متن: شروین پاشایی

آزاده مهندسان مشاور معماری و شهرسازی
AZAD Consulting Architects & Planners

استودیو تژ
TEZH STUDIO

حسرهاف، سیروس، گردآورنده و مترجم
کتابهای مرجع تاریخ طراحی صنعتی به روایت گروه خط موازی /
ویلیام موریس لنگره آورنده و مترجم سیروس حسرهاف
گرافیک متن شروین پاشایی
تولان: مینا، (سری کتابهای شروین) ۱۳۸۲
۱۶۰ ص: ۲، مصور، (عکس کتابهای مرجع تاریخ طراحی
صنعتی به روایت گروه خط موازی) ۲۱
ISBN: 964-6475-45-0

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات کتابخانه

۱. طراحان صنعتی، ۲. طراحی صنعتی - تاریخ، ۳. ویلیام
موریس، ۱۸۳۳-۱۸۹۲، ۴. هنر، ۵. پست، ۶. هنر،
ویلیام موریس، ۷. فرست
۷۳۹/۱۲۲
۱۳۸۲
کتابخانه‌ای، طو ایران
۹۸۲-۲۵۳۸

فروش اینترنتی:

www.amazon.com
www.iketab.com
www.pasargad.ca

[www.minabooks.com]

ناشر: نشر مینا [سری کتابهای شروین]

کتابهای مرجع تاریخ طراحی صنعتی به روایت گروه خط موازی

گردآورنده و مترجم: سیروس حسرهاف

مدیر هنری: ناظر چاپ، طراح جلد و گرافیک متن: شروین پاشایی

[h_shervin@yahoo.com]

گروه خط موازی

ویراستار: سمیرا یحیایی

حرفه‌چین: احسان مرادی [آتیه نشر مینا]

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه / نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۸۵

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

[تلفن: ۰۲۷۰-۶۶۹۷] مرکز پخش اختصاصی: [آیکیر]

شابک: ۹۶۴-۶۴۷۵-۴۵-۰

ISBN: 964-6475-45-0

لیتوگرافی، نقره آبی / چاپ جلد، شاد نقش / چاپ متن، فرشیوه / صحافی، دید آور

هرگونه استفاده از متن و طرح‌های این کتاب، منوط به اجازه‌ی کتبی ناشر است.

تهران، صندوق پستی: ۱۷۷۸-۱۳۱۳۵، تلفن: ۰۶۶۹۵-۶۵۲

اجرای پروژه: رها [تلفن: ۰۲۶۹-۶۶۹۷]

Graphic Design Center
www.RAHAAS.com

با درود فراوان خدمت تمامی دانشجویان و علاقه‌مندان طراحی صنعتی؛

بالطف خداوند متعال و نظر به استقبال گرم شما عزیزان، جلد دوم از مجموعه کتاب‌های مرجع تاریخ طراحی صنعتی را چاپ کردیم؛ با توجه به هم‌فکری ایجاد شده میان اعضای گروه خط موازی به توضیح چند نکته می‌پردازیم:

— شکل‌گیری و تعریف استانداردهای گرافیک خاص این مجموعه کتاب، حاصل هماهنگی میان اعضای گروه خط موازی است؛ بطوری که سعی شده ارتباط منطقی بین موضوع و گرافیک متن رعایت شود.

— شماره‌های زوج این مجموعه کتاب حاوی عکس‌های رنگی و تعداد صفحات بیشتری بوده و به همین دلیل افزایش قیمت، اجتناب‌ناپذیر است.

— تصاویر رنگی با نشان C مشخص شده است.

— به‌زودی سایت گروه خط موازی در دسترس شما دوستان قرار خواهد گرفت.

■ شروین پاشایی

مقدمه

اگر این فرض را بپذیریم که علاقه‌ی شخصی، مهم‌ترین عاملِ هدایتِ یک هنرمند در مسیرِ فعالیت هنری‌اش باشد، مسلماً هنرمندانی را می‌یابیم که عناصرِ فرهنگ و هنرِ گذشتگان را منشأ حرکتِ خود قرار می‌دهند. در این میان ممکن است گروهی صرفاً به تقلید از آثارِ کهن کشورشان و یا دست‌آوردهای تمدن‌های دیگر بپردازند؛ گروهی هم از نمادها، نشانه‌ها و موتیف‌های این آثار استفاده می‌کنند تا روحِ هنرِ اصیلِ گذشته را در کنار به کارگیری تکنولوژی و روش‌های جدید طراحی و ساخت قرار دهند.

آشنایی با نمادها و شناخت نحوه‌ی طراحی اشکال و احجامی که در دلِ هنرِ هر تمدنی وجود دارد، برای هنرمند - بدون توجه به این که در چه زمینه‌ی هنری فعالیت می‌کند - اجتناب‌ناپذیر است... یکی از تئوری‌های فیلسوفان باستان که در این جا می‌تواند مورد بررسی قرار

بگیرد آن است که "انسان اگر بخواهد راه و رسم جدیدی برپا کند، نیاز به آشنایی با چیزی دارد که می‌خواهد در مقابل آن قد علم کند..." به همین دلیل، تحقیق پیرامون سیر تحولاتی که در بطن هر فرهنگ به وقوع پیوسته است، حتی برای هنرمندی که می‌خواهد از عناصر قدیم پرهنز کند و روندی کاملاً نوین ایجاد نماید، لازم به نظر می‌رسد. هنرمند مدرن باید با چیزی که مخالف آن است یا از نمایش آن در آثارش - به هر علتی - دوری می‌کند، آشنا باشد تا بتواند برای هرچه که نمی‌پذیرد، دلیلی بیابد و در پشت هر حرکت خود منطقی داشته باشد. شاید اگر تمامی هنرمندان از این طریق به پرورش خطوط فکری خود بپردازند، فرآیندهای هنری مختلف - که امروزه تعدادشان کم نیست - اصولی‌تر جلوه کند و یکی از معضلات بزرگ هنر در عصر ما یعنی "بی‌ارتباطی محض با هر عامل هنری" تا حد زیادی از بین برود. در این جاست که هنرمند برای تکمیل اطلاعات خود نیازمند شناخت خواسته‌ها و تمایلات مردم قدیم و بررسی آثار به جای مانده از آن‌ها می‌شود.

توضیحات فوق ارتباط بین والتر آدولف گروپوس و ویلیام موریس را توجیه می‌کند. گروپوس برای بیان هنر خود از اعتقادات

فردی استفاده کرد که در خلق آثارش، دل‌بستگی خاصی به عوامل هنری قرون وسطایی داشت. گروپیوس خود را ملزم به تحلیل روند تفکر موريس نمود تا علت‌های شکست نسبی او را یافت (منظور از شکست این است که به گفته‌ی خود موريس، او هیچ‌گاه به آنچه که دنبالش بود دست نیافت). گروپیوس با استفاده از شیوه‌ی اصلاح شده‌ی خود توانست راه‌های صحیح‌تری انتخاب کند. به عبارت دیگر او دقیقاً نظریات موريس را در کارهایش پیاده می‌کرد با این تفاوت که مشکلات شیوه‌های طراحی و تولید آثار موريس را می‌شناخت و آن‌ها را حذف کرده و عکس‌العمل‌های بهتری را به وجود می‌آورد.

شاید یکی از دلایل شکست موريس، استفاده‌ی جز به جز - و به تعبیری تقلید صرف - از نحوه‌ی تولید عناصر کهن باشد به طوری که دقیقاً همان روش‌ها را در کارگاه خود عملی می‌کرد (فرضاً به کارگیری چاپ دستی برای انتشار کتاب‌ها و تولید کاغذهای دیواری). این فرآیند باعث افزایش قیمت محصولاتش می‌شد و همین موضوع باعث دل‌سردی موريس می‌گردید زیرا او با توجه به عقاید سوسیالیستی و آزاداندیشانه‌ی افراطی خود، همه چیز از جمله

هنر و زیبایی را برای عموم مردم جامعه می‌خواست که عملاً هیچ وقت به آرامش نزدیک نشد. اما گروپوس با تعدیل دیدگاه‌های موريس و پرهیز از افراط‌گری، راه را برای رواج نظریات این هنرمند انگلیسی در اروپا و آمریکا باز کرد؛ نتیجاً علی‌رغم زحمات و تلاش‌های ویلیام موريس، والتر گروپوس است که لقب "پدر طراحی صنعتی" را به خود اختصاص داده است.

در پایان مقدمه‌ی این کتاب باید خاطر نشان کرد که هدف ما از چاپ مجموعه کتاب‌های مرجع تاریخ طراحی صنعتی، آشنایی تمام و کمال علاقه‌مندان با پیشگامان این رشته‌ی هنری است و به همین علت ما در این کتاب به بررسی همه‌ی وجوه زندگی ویلیام موريس اعم از فعالیت‌های هنری، ادبی و نشانه‌های حضور او در صحنه‌ی سیاست می‌پردازیم زیرا در زندگی او، هنر، ادبیات و دیدگاه‌های سیاسی - اجتماعی همواره مکمل یکدیگر بودند و او در هر سه زمینه به خلق زیبایی‌ها می‌پرداخت... زیبایی‌هایی که در ذهن و دل مردم جای بگیرد و به آن‌ها آرامش ببخشد.

سیروس صرافها

پاییز ۱۳۸۴ خورشیدی